Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mesei Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 279. Brașovŭ, Mercurĭ, 18 (30) Decemvre. 1891.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Ianuarie 1892 st. vechiu se deschide **nou abonamentŭ**, la care învitămŭ pe toțĭ amicil și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentuluĭ:

Pentru Austro-Ungaria: pe treĭ lunĭ 3 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe treĭ lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domniĭ, carĭ se vorŭ abona din nou să binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașovŭ, 17 Decemvre st. v.

Amŭ împărtășitŭ dilele acestea scirea semi-oficiosuluĭ „Nemzet“, după care la conferența electorală, ce s'a ținutŭ dilele trecute în cerculŭ Năsĕudului și în care s'a hotărîtŭ a se candida din nou ca deputatŭ pentru fiitórele alegerĭ guvernamentalulŭ Arthur Jellinek, — ar fi luatŭ parte și Românĭ sub conducerea „cavalerului“ Ioanŭ Ciocanŭ, despre care „Nemzet“ spunea, că a fostŭ și cu ocasiunea acésta celŭ mai „patriotŭ“ între „patrioțĭ“, ținĕndŭ însu-șĭ prima vorbire plină de elogiurĭ la adresa guvernului.

N'amŭ primitŭ niciĭ până astădĭ informațiunĭ amĕnunțite despre cele ce s'au petrecutŭ în memorata conferență, dér ne este de ajunsŭ amintirea numeluĭ Ioanŭ Ciocanŭ pentru ca sĕ presupunemŭ, că și aicĭ avemŭ de-a face cu vre-o năsdrăvăniă a clicei luĭ.

Ne vedemŭ silițĭ așadéră a ne ocupa érășĭ cu persóna acestuĭ omŭ fatalŭ, care este atâtŭ de compromisŭ și atâtŭ de urgisitŭ înaintea națiuneĭ sale și maĭ alesŭ înaintea Românilorŭ grănițerĭ dela Năsĕudŭ, încâtŭ unŭ omŭ cu sentimente neprihănite, de ar fi fostŭ în loculŭ luĭ, de multŭ ar fi părăsitŭ ținutulŭ Năsĕudului și s'ar fi ferită de a mai da vre-odată față cu aceia, pe carĭ elŭ i-a compromisŭ de atâtea-orĭ și cărora cu sciința și voința li-a preparatŭ abisulŭ, pe alŭ căruia povîrnișŭ se află eĭ acum.

Ce scopurĭ maĭ urmăresce óre d-lŭ Ciocanŭ prin compromiterea solidarităției nóstre naționale? Ce a voitŭ și ce voesce elŭ cu aceea, că aduce elogiurĭ unuĭ guvernŭ, care a răpitŭ drepturile avitice ale grănițerilorŭ, carĭ l'au crescutŭ și susținutŭ pe elŭ? Ce a voitŭ și ce voesce d-lŭ Ciocanŭ, când laudă unŭ guvernŭ, care răpesce caracterulŭ naționalŭ și confesionalŭ alŭ gimnasiuluĭ încredințatŭ îngrijireĭ sale, impunĕndu-i în acelașĭ timpŭ limba maghiară ca limbă de propunere? Cu ce consciință a putut óre acestŭ omŭ sĕ aducă elogiurĭ unuĭ guvernŭ, care li-a impusŭ fondurilorŭ, din carĭ d-lŭ Ciocanŭ își susține viéța de tóte dilele, unŭ statutŭ, prin care li-se ia proprietarilorŭ legitimĭ administrarea din mână și se dă adunăturilorŭ, în fruntea cărora jubiléză d-lŭ Ciocanŭ în aceste dile de cortețirĭ?

Până acum se mai găsiau uniĭ oportuniștĭ scurtŭ vĕdĕtorĭ, înaintea cărora fapte de feliulŭ celorŭ de mai susŭ treceau ca simple acte de manevrare, ce le credeau bine-venite pentru apĕrarea unorŭ interese naționalĭ. Dér acum, după atâtea pățanii amare, cine va maĭ puté trage la îndoiélă, că prin astfeliu de apucăturĭ pĕcătóse și josnice se țintesce esclusivŭ numai la interese personale, cu tradarea hotărîtă a intereselorŭ nóstre de solidaritate?

Românii Năsĕudenĭ au avutŭ destule ocasiunĭ de-a se convinge despre acéstă adevĕrŭ; nicĭ o considerațiă de oportunitate ei nu mai potŭ avé și dela ei suntemŭ în dreptŭ a aștepta mai multŭ ca dela orĭ cine, sĕ se scie păzi de cursele viclenilorŭ și trădătorilorŭ.

Ne adresămŭ deci către Românii de bine din ținutulŭ Năsĕudului și în fața ispitelorŭ, ce se prepară din nou asupra lorŭ, le dicemŭ sĕ fiă cu luare aminte și sĕ nu se lase a fi seduși de ómenĭ ca Ciocanŭ și mamelucii sĕi.

Mai alesŭ preoțimea și învĕțătorii noștri suntŭ datorĭ acum mai multŭ ca orĭ când, sĕ fiă cu ochii în patru și de cu vreme sĕ pună pază împrejurulŭ turmeĭ lorŭ, pentru ca sĕ nu cadă pradă lupilorŭ, ce cu atâta lăcomiă stau gata sĕ se arunce asupra ei.

Stambulov despre situația Bulgariei.

Unŭ corespondentŭ alŭ luĭ „Egyetértés“ publică în acestŭ diarŭ o convorbire, ce a avut'o cu ministrulŭ-preșe-dinte bulgarŭ, Stambulov, asupra Bulgariei.

Venindŭ vorba despre Serbia, Stambulov dise: avemŭ multe cause de a fi nemulțumițĭ cu Sêrbia; ér și mai multe motive avemŭ de a nu crede în sinceritatea bărbațilorŭ de statŭ sêrbĭ. Eĭ ne încredințéză mereu de amicițiа lorŭ; faptele lorŭ însĕ contradicŭ vorbelorŭ... In principiu noi nu avemŭ nicĭ o causă de a ne opune uneĭ convenții comerciale cu Serbia. Asta însĕ s'ar puté întâmpla numaĭ prin o reciprocitate echitabilă și încă o reciprocitate care sĕ servéscă dreptŭ unŭ espedientŭ de împăcare politică. Căcĭ ce ni-ar folosi nouĕ o legătură comercială, décă rĕmâne resentimentulŭ politicŭ și décă și în viitorŭ se vorŭ repeta casurĭ, ca în trecutŭ, adecă casurile cu: denegarea estradăriĭ criminalilorŭ; primirea și ocrotirea conspiratorilorŭ înpotriva nóstră etc. etc.

Fiindŭ vorba de conflictulŭ franceso-bulgarŭ, Stambulov dise: Chadourne a agitatŭ, a sumuțatŭ în potriva mea chiar în casa-mĭ propriă. *Voila tout*, l'am datŭ afară, și la asta aveamŭ dreptŭ. Décă Franția însĕ denégă acestŭ dreptŭ, regretŭ fórte. Eu nu voiu trage la îndoială nicĭ odată dreptulŭ acesta, nicĭ nu voiu renunța la elŭ de dragulŭ ochilorŭ dulcĭ ai d-luĭ Lanel. Francia a ruptŭ relațiile diplomatice cu noi. E regretabilŭ, dér pentru asta Bulgaria nu va despera. De altfelŭ Chadourne de multŭ a abusatŭ de paciința nóstră. Abia trecea di în care sĕ nu fi rĕspânditŭ prin „Agentia Havas“ sciri tendențióse despre noi... Décă Franciei și Rusiei nu le placŭ atitudinea nóstră, eu pentru asta nu privescŭ, ca o problemă a guvernuluĭ bulgarŭ, de-a fierbe supa pe pofta celorŭ dela Saina și Newa.

La întrebarea, că ce atitudine observă Pórta în cestiunea acésta, Stambulov rĕspunse: atitudinea cea mai vrednică de aprobatŭ! Pórta privesce tréba, ca fiindŭ o afacere internă a Bulgariei. Totŭ așa o privescŭ și eu. Din causa acésta nicĭ n'am făcutŭ Porțiĭ relațiă oficială. De altmintrelea astfelŭ de casurĭ s'au mai întêmplatŭ fără ca Turcia sĕ fi ingeratŭ câtŭ de puținŭ.

Stambulov apoi dise: Bulgarilorŭ nu le placŭ sĕ fiă privițĭ ca o „cestiune europénă“. Raporturile nóstre sunt consolidate și posiția internațională a Bulgariei nu va mai forma pe viitorŭ obiectŭ de disputațiŭ... Am restabilitŭ ordinea în țéră; am făcutŭ căi ferate, podurĭ și șosele; am ridicatŭ edificiĭ; promovămŭ industria și comerciulŭ; regu-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

O nópte în amfiteatrulŭ Flaviilorŭ.

După Bergsoe; trad. de Cornel.

(Fine)

„Ce colosurĭ cenușii erau acele, ce se rostogoleau în momentulŭ acesta ca prin farmecŭ printre zăbrelele de bronzŭ deschise, așa încâtŭ părea că zidurile sĕ se cutremure din temeliă, și cu nisce brațe lungĭ musculóse, cu carĭ despicau sĕlbaticŭ aerulŭ, pe când ei, scuturându-șĭ colosalele lorŭ urechĭ, se mișcau în trépădŭ dealungulŭ marginei arenei împodobită cu marmură!

„Erau elefanțĭ africanĭ, toțĭ de o mărime colosală și de o sĕlbătăciă, care se mai mărea încă prin miile de chiote de bucuriă, ce isbucniră din mulțime când aceștia apărură ca primĭ actorĭ pe scena, ce în curĕndŭ avea sĕ fiă scăldată în sânge. Ce lucru ciudatŭ! Aceștĭ elefanțĭ erau aceia, carĭ spulberară legiunile romane deprinse cu biruința, la lacul Trasymene, la Trebia și Canne. Erau aceleașĭ animale, carĭ aduseră mai curĕndŭ la peire imperiulŭ romanŭ, ca atuncĭ când Brennus și-a pusŭ în cumpĕnă sabia sa, — acum erau ei numai o jucăriă, o petrecere de vreme pentru acelŭ poporŭ, care stăpânea lumea. Pe spinarea fiă-căruĭ elefantŭ ședea câte unŭ Nubianŭ giganticŭ și golŭ, a căruĭ lance ascuțită strălucea în lumina sorelui, și cu totŭ sgomotulŭ celŭ mare, reușiră sĕ-ĭ pună în rĕndŭ înaintea pulvinaruluĭ împărătescŭ.

„O tăcere de mórte se făcŭ. Ochii tuturora se ațintiră asupra unuĭ punctŭ, spre aceștĭ păreți cenușii, carĭ forăindŭ și tropotindŭ, erau ținuțĭ în frîu de brațele vênjóse ale Africanilorŭ.

„Deodată rĕsună unŭ signalŭ, putenicŭ, pătrundĕtorŭ și rĕsboinicŭ. Tóte capetele se aplecară înainte, ochii tuturora schinteiau, o atențiune încordată îĭ cuprinse pe toțĭ — deodată se audi unŭ mugetŭ sĕlbaticŭ și pătrundĕtorŭ, o ușă de zabrele se deschise cu sgomotŭ și pe arenă năvăliră în salturĭ marĭ șése tigrii de India, urmațĭ totŭ de atâția leĭ.

„Intr'o clipită massa cenușiă se împrăsciă în tóte părțile. Se părea ca șĭ când aceste animale cu minte, carĭ cunoscŭ bine periculele ce le amenință, voiau sĕ-șĭ ia fiă-care o posițiune de luptă. Unŭ singurŭ tigru sări înainte, dér în saltŭ fu isbitŭ de tromba adversarului sĕu — tigrulŭ cădŭ mugindŭ sĕlbaticŭ, cu șira spinăreĭ ruptă, tăvălindu-se în țĕrîna din arenă.

„Se părea ca și când acéstă catastrofă neașteptată, făcŭ sĕ scadă curagiulŭ celorlalte. Cu capetele plecate și cu códele între piciόre se refugiară spre deschidĕtura vivariului. Dér ușa de zabrele era închisă, și sclavii de acolo, prin împunsĕturĭ de lăncĭ îi siliră sĕ se întórcă în arenă. Elefanții se raliară din nou și cu capetele întinse și cu trombele ridicate așteptau unŭ nou atacŭ.

„Dér nu voia sĕ apară nicĭ o viéță în luptă; însușĭ leii cercau sĕ se retragă sub marginea podului și mărâindŭ îșĭ arĕtau puternicii lorŭ dințĭ, orĭ de câte-orĭ se apropia de ei vreunŭ tigru. Se audea unŭ murmurŭ surdŭ prin mulțime; ca și primulŭ vâjâitŭ alŭ furtuneĭ, se întinse dela senatorĭ și până la cavalerĭ și dela aceștia până la adevĕratulŭ poporŭ romanŭ, care-șĭ arată decepțiunea prin strigăte și prin observațiunĭ batjocuritóre.

„Chiar palidulŭ Honoriu se ridică a lene pe cóte și făcŭ semnŭ luĭ Stilico, care cu mânia îĭ șopti ceva centurionuluĭ. ce sta în apropierea sa. Deodată se vĕdŭ unŭ șirŭ de figurĭ cu lăncĭ ascuțite și cu torțe aprinse, pe carĭ le ocolau la margine a areneĭ.

„Intr'o clipă aruncară lăncile și torțele în arenă asupra nenorocitelorŭ animale și îndată totulŭ era într'o luptă înverșunată, așa încâtŭ nemărginitulŭ amfiteatru rĕsuna de aplause sgomotóse și prelungite. Totulŭ se rostogolea în țĕrînă, fumŭ și sânge, câțiva elefanțĭ cădură la pămĕntŭ, se ridicară din nou și năvăliră fără conducĕtorŭ, turbațĭ între ceilalțĭ; leii și tigrii se trânteau uniĭ cu alții; unde era învălmășéla mai mare, acolo se aruncau torțele; loviturile rĕsunau, ca și când ar cădea măciucĭ de ferŭ, în fine era o luptă chaotică și desperată — nu între elefanțĭ și adversarii lorŭ, ci între animalele înfuriate, carĭ turbate, trânteau, mușcau și călcau în piciόre, totŭ ce le veneau în cale. In fine larma încetă. Dintre mândrii stăpânitorĭ ai pustiilorŭ și ai pădurilorŭ nu mai rĕmase nicĭ unulŭ; dintre elefanțĭ zăceau patru la pămĕntŭ scăldațĭ în sânge și dintre Nubienĭ numai unulŭ mai sta călare — și acesta fu scăldatŭ cu tunete de aplause, pe când elŭ, acoperitŭ de sânge și țĕrînă, 'șĭ ridică lancea în susŭ, în semnŭ, că elŭ este învingĕtorulŭ și eroulŭ dilei. Zurăindŭ se ridică din nou ușa de zabrele. Elefanții răuițĭ și sângerațĭ fură gonițĭ din arenă cu loviturĭ de lance, pe când o mulțime de

lămŭ orașele, c'unŭ cuvêntŭ facemŭ sĕ dispară totŭ ce ni-ar pute reaminti apăsarea de cincĭ vécurĭ, căcĭ vremŭ sĕ fimŭ unŭ statŭ nou europénŭ. Suntŭ superbŭ pe resultatele de pănă acum. Nu vei afla însĕ în tótă Bulgaria unŭ omŭ, care sĕ micșoreze aceste resultate, séu care sĕ jertfescă libertatea Bulgariei, pentru hatârulŭ Rusiei. Bulgaria a fostŭ subjugată cincĭ sute de anĭ; nu voimŭ, sĕ ne punemŭ capulŭ de nou în jugŭ....

Privitorŭ la relațiile cu Rusia, Stambulov dise: Noi nu esistămŭ pentru Rusia, precum nicĭ Rusia nu esistă pentru noi. Noi ne mișcămŭ între barierele stabilite pentru noi de tractatele internaționale. Décă Rusia are ceva de disŭ contra lorŭ, poftéscă și răfuéscă-se cu aceia, carĭ au subscrisŭ aceste tractate...

SCIRILE DILEI.

— 17 (29) Decemvre.

Darŭ. Cunoscuta scriitóre, dómna *Smara*, a pusŭ la disposiția redacțiunei nóstre 9 esemplare din ediția a doua a poesiilorŭ d-sale, cu scopŭ, ca noi sĕ le împărțimŭ ca darŭ diferitelorŭ societățĭ și reuniunĭ din locŭ. Conformŭ dorinței dómnei *Smara* amŭ împărțitŭ *câte unŭ esemplarŭ*: „Associațiunei meseriașilorŭ românĭ din Brașovŭ"; „Societății sodalilorŭ românĭ"; „Reuniunei învĕțătorilorŭ românĭ"; „Societății de lectură a studențilorŭ dela gimnasiulŭ românŭ"; „Bibliotecei gimnasiului românŭ"; „Bibliotecii reuniunei femeilorŭ române"; „Reuniunei vĕduvelorŭ române din Brașovŭ-Săcele"; „Casinei române" și 1 esempl. ca premiu unei fetițe din șcóla a 5 română.

***

Noi membri în casa magnațilorŭ au fostŭ numițĭ de Maj. Sa, următórele patru persóne: contele Stefanŭ Keglevich; Dr. Korányi Friedericŭ; Ioanŭ Lonyay, fișpanulŭ comitatului Maramurășŭ și Paul Madarassy, președintele sediului administrațiunei financiare.

***

Sobrania bulgară a fostŭ închisă de principele Ferdinand în 28 Decemvre. In mesagiulŭ de închidere se constată, că sobrania a justificatŭ pe deplinŭ încrederea poporului. Bugetulŭ pro 1891 nu presentă nicĭ unŭ deficitŭ.

***

De ale Nihiliștilorŭ. „Kölnische Zeitung" primesce o telegramă din Petersburg, care spune, că acolo s'a descoperitŭ o mare asociație nihilistă. Mai mulțĭ lucrătorĭ, între carĭ unŭ lăcătușŭ, au fostŭ arestațĭ. S'au aflatŭ la dênșii, planurile palatului de iérnă și ale palatului Anișcoff, precum și o corespondență intimă, care a fostŭ confiscată. E compromisă și o dómnă din societatea înaltă, care încă a fostŭ arestată. O altă scire sosită din Moscva spune, că poliția a datŭ de urma unei nouĕ tipografii a Nihiliștilorŭ, unde s'a tipăritŭ o proclamațiune în mai multe mii de esemplare. Proclamația e de următorulŭ cuprinsŭ: „Voi, Rușilorŭ! Fi-țĭ atențĭ la vocea timpului! Momentulŭ decisivŭ multŭ doritŭ e aprópe." Proclamația apoi provócă poporulŭ sĕ nu piérdă ocasiunea pentru a schimba sistemulŭ de guvernare. Poliția a deținutŭ mai multe persóne între carĭ și două dame, femeia și fiica unui oficerŭ de rangŭ înaltŭ.

***

Regele Svediei, după cum se telegrafiază din Stockholm, este bolnavŭ de influenză.

***

Negura în Londra. Se scrie din Londra, că în diua de Crăciunulŭ bisericeĭ apusene s'a lățitŭ peste orașulŭ Londra o negură fórte désă. In stradele mai frecuentate e fórte mare încurcătura între trecĕtorĭ și casurile de nenorocire suntŭ fórte dese. Trenulŭ a călcatŭ multe persóne, ér alțĭ mulțĭ s'au înecatŭ. Tramvay-urile și circulația birjelorŭ e oprită.

***

† **Paulŭ de Lagarde,** distinsulŭ orientalistŭ dela universitatea din Göttingen, a rĕposatŭ în dilele trecute.

***

Dilele critice ale anului 1892. Profesorulŭ Dr. Rudolf Falb a publicatŭ lista dilelorŭ critice, carĭ vorŭ avea locŭ în anulŭ 1892. De tóte suntŭ 24, și anume, înșirate după călindarulŭ nou, dile de categoria I. vorŭ fi: 29 Ianuarie, 28 Februarie, 28 Martie, 26 Maiu, 6 Decemvre; categoria II-a: 12 Februarie, 13 Martie, 12 Aprilie, 24 Iunie, 8 Augustŭ, 22 Augustŭ, 21 Septemvrie și 20 Octomvre; categoria III-a: 14 Ianuarie, 11 Maiu, 10 Iunie, 10 Iulie, 23 Iulie, 19 Noemvre și 19 Decemvre. După predicerile lui Falb, diua de 28 Martie va fi cea mai critică în anulŭ 1892 și totodată și alŭ veacului alŭ 19-lea.

La starea învĕțământului în Munții apusenĭ.

Abrudŭ, 27 Decemvre n. 1891.

Onorată Redacțiune! Era de prevĕdutŭ, că articulii mei din numerii 247, 248 și 250 ai „Gazetei Transilvaniei", privitorĭ la starea învĕțământului în munții apusenĭ, nu vorŭ produce bună impresiă asupra unorŭ ómenĭ, carĭ în casurĭ de acestea, în locŭ de a se rĕsvrĕti în contra abusurilorŭ și în contra scăderilorŭ descoperite, preferŭ a se rĕsvrĕti în contra persónelorŭ, carĭ au descoperitŭ aceste abusurĭ și scăderĭ.

Așa s'a întêmplatŭ și în casulŭ de față. Ca o plóiă au începutŭ sĕ curgă asupra mea întimpinările și învinovățirile, dér fără ca vre-unulŭ dintre întimpinătorĭ sĕ fi combătutŭ faptele comunicate de mine, ci s'au silitŭ numai a-le da o altă față, pentru ca înaintea lumei sĕ apară cevașĭ mai puținŭ hidóse, de cum póte le-am presentatŭ eu. Intimpinătorilorŭ mei nicĭ nu li-am putut'o lua în nume de rĕu acésta, căcĭ fiindŭ ei directŭ interesațĭ în causă, e lucru firescŭ, ca fiă-care sĕ caute pe câtŭ se póte a se desculpa înaintea publicului.

Mai neesplicabile mi-s'au părutŭ observațiile „Unirei" dela Blașiu, care și în cestiunea acésta și-a luatŭ rolulŭ de procatorŭ nechiămatŭ, grăbindu-se iute și de grabă a ascunde relele, pentru ca nu cumva ajungêndŭ ele la cunoscința publicului românescŭ, acesta sĕ pretindă vindecarea lorŭ. Dér fiindcă sciamŭ, că „Unirea" își ține de datorință a se ingera la tótă ocasiunea ca apĕrătóre necondiționată a stăpânilorŭ séi, credeam s'o lasŭ și pe ea în scirea Domnului și sĕ nu-i mai rĕspundŭ nimicŭ, fiindcă și așa cu unŭ organŭ, care-și consideră de-o chiămare a sa a ascunde și retăcé abusurile, prevedeamŭ, că nu voiu puté ajunge la nimicŭ. După ce însĕ On. Redacțiune a „Gazetei Transilvaniei" în numĕrulŭ sĕu dela 10 (22) Decemvre mĕ provócă espresŭ sĕ esŭ din reserva de pănă acum și sĕ mĕ pronunțŭ asupra întimpinărilorŭ amintite, o facŭ acésta bucurosŭ.

Mai întâi voiu începe cu „Unirea", fiindcă și pe mine „Unirea" a începutŭ mai întâi a mĕ ataca.

„Unirea" în numĕrulŭ sĕu 48 dela 28 Noemvre se supĕră, pentru ce am descoperitŭ în publicŭ, că protopopulŭ Roșiei de munte abuséză cu taxele exorbitante, ce le ia dela biserici și dela privațĭ. Mĕ îndruméză la calea canonică: sĕ descoperŭ abusurile Veneratului Consistorŭ, că apoi se va face dreptate.

Nu dicŭ, că calea canonică nu ar fi corĕspundĕtóre, dér sĕ judecămŭ fără patimă: face-se óre dreptate îndată ce abusurile se aducŭ la cunoscința Veneratului Consitorŭ? Voiu aminti unŭ singurŭ casŭ: Mai astă-érnă preotulŭ Vasiliu Muntenescu din Boziașŭ publicase în „Gazeta Transilvaniei" o corespondență, în care descrise purtarea administratorului protopopescŭ din D. St. Mărtinŭ, Iacobŭ Macaveiu, în colorĭ câtŭ se póte de triste; arătă, că negligența în acelŭ protopopiatŭ în culme, învĕțĕmêntulŭ stă câtŭ se póte de rĕu, administratorulŭ protopopescŭ nu se presentă prin comune cu anii și de școle nu pórtă nicĭ o grijă; de când tractulŭ protopopescŭ stă sub conducerea lui, nimicŭ pentru înaintarea poporului nu s'a făcutŭ și mai tóte aședămintele școlare și bisericescĭ din tractŭ se află în stare de desoluțiune.

Așa a descrisŭ preotulŭ Muntenescu starea lucrurilorŭ din acelŭ tractŭ într'unŭ articulŭ publicatŭ în „Gazeta" cu subscrierea propriă. Noi cei de pe aicĭ ne-amŭ scandalisatŭ și cu multă curiositate amŭ așteptatŭ sĕ vedemŭ, ce resultate vorŭ avé aceste descoperirĭ durerose, ce n'au fostŭ desmințite de nimenea și în a cărorŭ adevĕrătate eu celŭ puținŭ nicĭ de cum nu m'am îndoitŭ, dupăce părintele Muntenescu avŭ curagiulŭ a-le publica cu subscrierea pe față.

Când a apărutŭ corespondența d-lui Muntenescu în „Gazeta Trans.", îmĭ aducŭ aminte, că „Unirea" a fostŭ cea dintâiu, care pe Muntenescu l'a îndrumatŭ la calea canonică, dicêndu-i și lui, cum mi-a disŭ mie, că asemenĭ descoperirĭ nu se țină de calea diaristicei, ci au sĕ se descopere numai Veneratului Consistorŭ, că apoi dreptatea se va face.

Despre casulŭ acesta nu va mai puté dice „Unirea", că nu s'ar fi adusŭ la cunoscința Veneratului Consistorŭ, dér cu tóte aceste d-lŭ Macaveiu stă acolo, unde a statŭ mai 'nainte și n'am audițŭ sĕ 'i se fi luatŭ îndĕrĕtŭ brĕulŭ roșu, ce 'i s'a datŭ, dér pe care, după descoperirile părintelui Muntenescu, nu l'a meritatŭ, ér aceste descoperirĭ „Unirea" pe lângă tótă bunăvoința nu le-a desmințitŭ, pentru-că sigurŭ n'a pututŭ, orĭ n'a avut ce sĕ desmintă.

După astfelŭ de antecedențe, cum mai póte „Unirea" sĕ mĕ îndrumeze pe mine a căuta calea canonică?

Apoi casulŭ d-lui Muntenescu nu este unicŭ în feliulŭ sĕu. Fost'au și alții, carĭ tocmai după dorința „Unirei", în casurĭ de conflicte cu protopopii lorŭ au căutatŭ calea canonică, dér pentru aceea n'am auditŭ încă unŭ singurŭ casŭ, în care preotulŭ sĕ fi eșitŭ învingătorŭ față cu protopopulŭ sĕu. In numĕrulŭ 250 alŭ „Gazetei" am arĕtatŭ, că capelanulŭ din Câmpenĭ, d-lŭ Ioanŭ Rațŭ, a protestatŭ la Veneratulŭ Consistorŭ din caussă, că protopopulŭ Roșiei, d-lŭ Iuliu Montani, pentru introducerea în oficiulŭ de cooperatorŭ, care e fără beneficiu, i-a luatŭ 25 fl. plus alțĭ 8 fl., ce i-a încasatŭ d-sa pentru-că totŭ cu ocasia acestei călĕtorii la Câmpenĭ, s'a opritŭ și a cercetatŭ și școla din Roșia. Asemenea d-lui Rațŭ, precum suntŭ bine informatŭ, a mai făcutŭ și unulŭ dintre cei mai de frunte parochĭ. Dér că ce resul-

---

sclavĭ cu cârlige de ferŭ târiră cadavrele de lei și tigri în vivariu.

„Eu mĕ întorsei spre însoțitorulŭ meu. Acesta sta palidŭ și cu ochii închișĭ, pe când buzele sale murmurau încetŭ o rugăciune. Deodată privi elŭ în susŭ și esclamă:

„„Timpulŭ a sositŭ; Escĭ gata?""

„„La ce?"" ilŭ întrebai încetŭ și cu grózá.

„Orĭ care mĕ urméză, trebue sĕ móră!" șopti elŭ, „„ești gata, sĕ-țĭ punĭ viéța pentru Domnulŭ tĕu?""

„Voiamŭ sĕ-i rĕspundŭ; dér vocea mea fŭ înecată de sunetele de tubă și de mii de chiote de bucuriă, cu carĭ fură salutațĭ rĕsboinicĭĭ, carĭ întrară acum în șirurĭ compacte în arenă. Unii dintre ei erau goĭ și membrele lorŭ străluciau de oleu. In mâna dréptă aveau câte unŭ lațŭ, ér în mâna stângă unŭ tridentŭ (furcă cu trei córne).

„In șirurĭ compacte defilară pe dinaintea logei imperiale, pe care o salutară cu strigăte și oscilândŭ tridentele lorŭ, mai înainte de a se aședa în partea opusă a arenei. După ei urmau o cétă de gladiatorĭ înarmațĭ cu securĭ, săbii și cu cuirase, a cărorŭ aurire strălucea în razele sórelui.

„*Ave Cesar, morituri te salutant!*" *) rĕsună în corŭ, care fŭ repețitŭ ca și în ecou de către arcașĭ, pe când aceștia luau la ochĭ pe câte unŭ adversarŭ.

„Unŭ murmurŭ de aplause fŭ rĕspunsulŭ la aceste strigăte. Impĕratulŭ se ridicase, pe obrajii sĕi mai înainte palidĭ, ardea acum o roșață febrilă, și întindêndŭ mâna spre arenă, tubele deteră signalulŭ rĕsunĕtorŭ, ér luptătorii năvăliră unii asupra altora cu săbiile sclipitóre și cu tridenții fulgerătorĭ.

„Deodată se audi o voce, care predomni sgomotulŭ sĕlbaticŭ alŭ luptei, și care mĕ umplu de grózá."

„„Honoriu!"" — așa strigă ea — „smintitule împĕratŭ! Ai uitatŭ propria ta poruncă? Ai uitatŭ pe marele Constantin, pe elŭ care mai întêiu a făcutŭ sĕ rĕsară sórele asupra poporului? Poruncesce sĕ se oprescă acéstă luptă! Nu lăsa, ca Roma sĕ devină ca și o prostituată babilonică, ca sĕ nu i-se taie capulŭ, și membrele ei sĕ fiă împrăsciate în vêntŭ!"

„O linisce de mórte se ivi după cuvintele aceste, carĭ fură rostite cu o putere așa de mare, încâtŭ fură repețite în ecou de păreții împrejurŭ. Toțĭ privitorii se ridicară în picióre, luptătorii își plecară armele și priviau nedecișĭ asupra palidului și desculțului călugărŭ, care cu crucea ridicată în mâna dréptă se întorsese spre loja împĕrătéscă.

„Și Honoriu se sculase. Fața sa era palidă ca mórtea. Elŭ se încercă sĕ vorbéscă, dér era ca și când l'ar fi zăpăcitŭ figura puternică și atitudinea amenințătóre a călugărului; căcĭ elŭ murmură câteva cuvinte fără înțelesŭ și apoi cădŭ pe divanulŭ de purpură.

„Deodată se ridică statura rĕsboinică a lui Stilico. Fără sĕ bage în sémă pe împĕratulŭ, pășĭ la marginea lojei, ridică brațulŭ sĕu cuirasatŭ și strigă:

„„Gladiatorĭ! Puneți mâna pe acestŭ smintitŭ, care îndrăsnesce sĕ insulte pe înălțatulŭ nostru împĕratŭ și pe poporulŭ romanŭ! Prindeți-lŭ cu lațurile vóstre ca pe unŭ câne, și poruncițĭ lictorilorŭ sĕ-lŭ bată cu nuele, pănă când își va uita vorbele smintite! Afară cu elŭ! Ér voi gladiatorilorŭ, continuațĭ lupta!"

Ca și unŭ tunetŭ rĕsunară vorbele lui Stilico. Dér fulgerulŭ, care avea sĕ isbéscă, își perduse puterea. Ce e dreptŭ unŭ arcașŭ se apropiase de îndrăsnețulŭ călugărŭ; dér când observă crucea, lăsă arcanulŭ în josŭ. Intr'o clipită palidulŭ meu însoțitorŭ 'i smulse tridentulŭ din mână, și ridicându-lŭ în aerŭ, strigă cu o voce, ce tremura de iritare.

„„Blăstămatŭ fiă acela, care cutéză sĕ ridice mâna asupra unui frate, care pórtă pe trupulŭ sĕu semnele sfinteloru rănĭ ale Domnului. Afurisitŭ sĕ fiă acela, care infiltréză în tînĕrulŭ nostru împĕratŭ spiritulŭ păgânismului. De trei orĭ fiă afurisitŭ Stilico, care voesce sĕ introducă în Roma érășĭ datinele și moravurile păgânismului! Domnulŭ și-a întorsŭ fața dela dênsulŭ. Unŭ eunucŭ îi va da lovitura de mórte!""

„Insoțitorulŭ meu dicêndŭ aceste, oscila în aerŭ tridentulŭ și ca și când ar fi fostŭ ajutatŭ de nisce puterĭ nevĕdute, gonia prin arenă ca pe nisce oi, pe gladiatorii cuprinșĭ de grózá. Se născu unŭ sgomotŭ și o zăpăcélă mare; se audiau înjurăturĭ și strigăte amenințătóre și Honoriu, sprijinitŭ de sclavĭ și clătinându-se părăsi loja împĕrătéscă. Atuncĭ se ridică Stilico din nou și amenințândŭ cu mâna strigă:

— „„Romanĭ! Deși acei miserabilĭ fugŭ, óre voițĭ sĕ rĕbdațĭ voi, ca unŭ

*) „Murindŭ te salutămŭ pe tine Cesar."

tate a avutŭ, am arătatŭ în numĕrulŭ susŭ ḑisŭ alŭ „Gazetei“.

Acestea nu le négă nicĭ „Unirea“, ci numai afirmă, că prin descoperirea acéstă am atacatŭ simţulŭ de dreptate alŭ Veneratului Consistorŭ. Sĕ am iertare: Eu nu am afirmatŭ, că Veneratulŭ Consistorŭ nu a judecat subiective drept; şi prin urmare nu i-am atacatŭ simţulŭ de dreptate, ci indirectŭ am afirmatŭ, că judecata Veneratului Consistorŭ a fostŭ eronată. Celŭ acusatŭ a fostŭ d-lŭ viceprotopopŭ Iuliu Montani; şi dela cine şi-a luatŭ Veneratulŭ Consistorŭ informaţiune despre adevĕrata stare a lucrului? — totŭ dela d-lŭ Montani, adecă: Turculŭ te bate, Turculŭ te judecă.

Atâtŭ cu privire la îndrumările „Unirei“ la calea canonică.

(Va urma.)

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Din jurulŭ Abrudului, 25 Dec 1891.

După ce servitorilorŭ bisericescĭ (crâsnicŭ, clopotarŭ etc.) li-s'a cassatŭ scutinţa de odinióră dela aruncurile comunalĭ şi publice, din care causă numĕrulŭ acestorŭ servitorĭ rărindu-se, unii dintre preoţĭ suntŭ siliţĭ adeseorĭ ca ei înşi-şĭ sĕ tragă clopotulŭ, sĕ ţină strana şi sĕ sufle în cădelniţă, acum în anulŭ curentŭ, a venitŭ rêndulŭ şi asupra preoţilorŭ de pe aicĭ, impunêndu-li-se contribuţia la aruncului comunalŭ şi la drumulŭ publicŭ, dreptŭ rĕsplată pentru serviciulŭ prestatŭ statului de către acei preoţĭ prin estradarea gratuită peste anŭ a mai multorŭ estrase matricualĭ, informaţiunĭ familiarĭ, duplicate matricularĭ etc. Şi acéstă contribuţiă s'a şi plătitŭ deja.

Altŭ năcasŭ, ce supĕră pe preoţii românĭ şi pe credincioşii lorŭ, este violarea sĕrbătorilorŭ legate romănescĭ, de către unele organe ale regimului actualŭ; ca dovadă în astă privinţă póte servi şi o citaţiă judecătorésca cu data Abrudŭ, 29 Octomvre 1891 nr. 3042, prin care parochulŭ, cantorŭ-învĕţătorulŭ şi clopotarulŭ din Buciumŭ-Şésa, depărtatŭ de Abrudŭ două óre şi jumĕtate, suntŭ citaţĭ a se presenta ca martorĭ într'o causă privată la r. Judecătoria în Abrudŭ pe a 13-a ḑi a lui Ianuarie n. 1892 la 8 óre ante meridiane, în care ḑi tocmai cade la Românĭ o sĕrbătóre legată triplă (tăierea împrejurŭ a D-lui I. Chr., s. marele Vasilie şi anulŭ nou), ceea ce este o grea insultă, ofensă şi unŭ dispreţŭ faţă cu biserica şi cu religiunea română. — *Videant consules!**)

Unŭ preotŭ românŭ.

*) De sine se'nţelege, că amintitele persóne bisericescĭ la nicĭ unŭ casŭ nu voră ţiné şi nicĭ nu este permisŭ sĕ ţină sémă de citaţiunea pandurilorŭ ungurescĭ dela Abrudŭ. Vorŭ trebui sĕ stea acasă şi sĕ-şĭ împlinéscă datorinţa lorŭ faţă cu biserica, ér în contra ticăloşiei celorŭ cu citaţia, ar trebui sĕ se revólte întrégă preoţime română din acele părţĭ şi împreună sĕ denunţe casulŭ şi sĕ protesteze la locurile mai înalte. Dér membrii românĭ din congregaţiunea comitatensă ce facŭ? Pentru ce nu sulevéză asemenea casurĭ în adunările comitatense şi pentru ce nu protestéză acolo în contra abusurilorŭ nesfîrşite, ce se comitŭ în socotéla bisericei, clerului şi poporului românŭ?... — *Red.*

Calendaristica nóstră.

Pentru anulŭ 1892 au apărutŭ în Transilvania şi Ungaria ḑece calendare române, anume:

1) **Calendarŭ** pe anulŭ 1892 care este visectŭ şi decĭ are 366 ḑile. Intocmitŭ pe gradurile şi clima marelui principatŭ alŭ Ardélului şi a altorŭ ţerĭ învecinate. Anulŭ C. Sibiiu. Editura lui W. Krafft. Acesta este veteranulŭ Calendarelorŭ române, singurulŭ tipăritŭ cu litere cirile. Are titlulŭ şi formatulŭ celŭ vechiu. Preţulŭ 20 cr. v. a.

2) **Calendariu** pe anulŭ visectŭ, de la Christosŭ 1892. Intocmitŭ după gradurile şi clima Ungariei şi a României. Anulŭ XLI Sibiiu. Editura şi tiparulŭ tipografiei Archidiecesane. 8^0, 127 p. adjustatŭ frumosŭ. Pentru fiă-care lună are o fóiă albă. Conţine necesarele pentru calendarŭ, unŭ şematismŭ alŭ archidiecesei gr. or. Partea literară: Cantorulŭ Aritonŭ din Gologanĭ, schiţă istorică criminală, fórte instructivă scrisă de d-lŭ Nicolau Ivan; — două poesii de Eminescu şi câteva anecdote. Preţulŭ 30 cr.

3) **Amiculŭ poporului.** Călindarŭ pe Anulŭ visectŭ 1892. Anulŭ XXXII. Intocmitŭ de Grigorie Sima a lui Iónŭ. Sibiiu Tiparulŭ şi editura lui W. Krafft. 106 p. Relativŭ celŭ mai voluminosŭ dintre calendarele de dincóce. Dela încetarea din viéţă a întemeiatorului lui s'a nutritŭ mai multŭ cu reproducerĭ. Anulŭ acesta conţine în partea literară: Cuconulŭ Pantazachĭ, de Iacob Negruzzi, (reproducere); Impĕratulŭ Salcă, poveste de I. Bota; Credinţele şi obiceele nóstre poporale (interesantŭ) de d-lŭ Sima, Istoria a doi cai, de N. Volenti (reproducere); Unŭ cuvêntŭ (practicŭ); Vorbe şi rĕspunsurĭ potrivite de P. Ispirescu, (reproducere); Ajutorŭ grabnicŭ în nenorocirĭ, sfaturĭ practice, Economicŭ de P. S. Aurelianŭ (reproducere), Poesii (cunoscute), varietăţĭ şi anecdote. Preţulŭ 50 cr.

4) **Calendariu** pe anulŭ dela Christosŭ 1892. Anulŭ XIII. Aradŭ, editura tipografiei diecesei gr. or. române a Aradului 8^0 mare. 98 pag. Uniculŭ tipăritŭ cu ortografia etimologică. Hârtia slăbuţă. După cele necesare în calendarŭ urméză şematismulŭ diecesei Aradului, ér în partea literară: Risipitorulŭ, novelă poporală de N. Stefu. Materialŭ potrivitŭ, espunerea lui putea sĕ fiă mai artistică; Indigitărĭ climatice pentru anulŭ 1892, de T. Ceontea, (interesantŭ); Sciinţa în serviciulŭ omenimei, continuare fără sfêrşitŭ. Materialŭ interesantŭ, ar fi bine sĕ fiă împărţitŭ în capitole, carĭ sĕ pótă figura fiă-care de sine; Vindecarea tuberculosei de Koch (anticatŭ deja). Câteva poesii poporale. Patru anecdote ţigănescĭ, alese rĕu şi povestite într'unŭ jargon nepotrivitŭ. Preţulŭ 30 cr.

5) **Noulŭ călindarŭ de casă** pe anulŭ 1892. Anulŭ XII. Braşovŭ. Tipografia Alexi 8^0 55. p. In partea literară: Suvenirĭ istorice, o legendă; Modulŭ de păstrare alŭ unorŭ monarchĭ din trecutŭ de I. D. Petraşcu; Harun al Raşid şi moşnegulŭ, totŭ de acelaşŭ; Copii de pe natură; Beuturile spirtuóse; Adam şi Satana; O poveste; Cea dintêiu vânĕtóre, glume şi anecdote; diverse poesii de Teochar Alexi. Preţulŭ 18 cr.

6) **Călindarulŭ Poporului**, pe anulŭ visectŭ 1892. Anulŭ VII Sibiiu editura şi tiparulŭ institutului tipograficŭ. Formatulŭ micu, simpaticŭ, 86 pagine. Partea literară: Straja, povestire din luptele Românilorŭ cu Turcii de N. A. Bogdanŭ; Fata orĭ tigrulŭ? poveste arabă de I. Rusu Şirianulŭ. Economicŭ: Ceva despre nutreţŭ şi nutrirea vitelorŭ; iernatulŭ albinelorŭ. Poesii de Neniţescu, Coşbucŭ, Cuza, Murnu. Preţulŭ 20 cr.

7) **Calendarulŭ Calicului** pe anulŭ 1892. Anulŭ VII. Sibiiu. Tiparulŭ şi editura lui W. Krafft. Tiparŭ frumosŭ 8^0 74. pag. pe lângă cele de lipsă calendarului conţine şi altŭ materialŭ şi ilustraţii umoristice. Preţulŭ 30 cr.

8. **Călindarulŭ Românului**, pe anulŭ visectŭ dela Christosŭ 1892. Anulŭ IV Caransebeşŭ. Editura tipografiei şi librăriei archidiecesane 8^0 mare, frumosŭ adjustatŭ. Are şematismulŭ diecesei, ér în partea literară: Petru Vancea, poveste istorică din Banatulŭ timişanŭ, culésă după naraţiunĭ poporale de Petru Broşteanu. Scrisă fórte bine, dér în limbă cultă, aşa că poporulŭ nu o va înţelege; Nóptea pe lună, de Gionŭ, (cam grea de înţelesŭ pentru ómenĭ dela sate); — Poesii: Odă la jubileulŭ Regelui Carolŭ de Z. Boiu, şi Peneşŭ Curcanulŭ de Alexandri: Partea economică: nutrirea animalelorŭ domestice şi câtŭ timpŭ pórtă animalele agricole. Preţulŭ 30 cr.

9). **Calendarulŭ Aurorei** pe anulŭ visectŭ 1892. Editura tipografiei Aurora A. Todoranŭ Gherla 1891. 8^0 mare 63 p. Pe cuvertă nu se arată, din ce anŭ apare. Conţine portretele metropolitului Şuluţŭ şi alŭ lui Eminescu, dér fără nicĭ unŭ textŭ, ceea ce n'are înţelesŭ. Partea literară interesantă: Vuţa mamei, novelă poporală de V. R. Buticescu; Muntele pĕcatului, tradiţiune de G. Simu; Fantómă, o schiţă; Crăciunulŭ sĕracului din „G. Tr.“; Clopoţelulŭ, poesiă de C. Morariu; Pădurea miseriei. Paremi-se, că am cetit'o undeva; — Leulŭ şi berbecele, fabulă; Jalusia coconului Gligorache, încă am cetit'o undeva. Urméză apoi anecdote şi glume ilustrate. Preţulŭ 30 cr.

10). **Calendarulŭ săteanului** pe a. 1892 Sibiiu. Tiparulŭ şi editura lui W. Krafft. 8^0 44 p. Estrasŭ din „Amiculŭ poporului“. Anulŭ I. Preţulŭ 16 cr.

In genere se póte ḑice, că calendaristica nóstră lasă multe de doritŭ. Unŭ calendarŭ bunŭ ne lipsesce.

Moşulŭ.

Telegramele „Gaz. Trans.“,

(Serviciulŭ biuroului de cor. din Pesta.)

Budapesta, 29 Decemvre. *Camera deputaţilorŭ va fi închisă în 5 Ianuarie de către Majestatea Sa printr'unŭ discursŭ alŭ tronului.* Două ḑile după aceea vorŭ urma conscrierea alegerilorŭ, *carĭ vorŭ începe în 28 Ianuarie.* Noua cameră va fi deschisă de Majestatea Sa în **18 Februarie** printr'unŭ discursŭ alŭ tronului.

Cracovia, 29 Februarie. Din Varşovia sosescŭ necontenitŭ scirĭ despre descoperirea unei societăţĭ secrete în contra Ţarului. S'au făcutŭ multe arestărĭ.

Parisŭ, 29 Decemvre. La interpelaţiunea deputatului Millevoye privitóre la espulsarea ḑiaristului Chadourne din Bulgaria, declară Ribot, că Francia trebue sĕ priméscă satisfacţiune şi décă va cere necesitatea, va procede fără precipitare, dér şi fără slăbiciune.

Londra, 29 Decemvre. Principele de Schleswig-Holstein a fostŭ vătĕmatŭ la ochĭ printr'o împuşcătură.

DIVERSE.

Unŭ rămăşagŭ interesantŭ. Se scrie din Petersburgŭ: O prinsóre interesantă făcută acum trei anĭ de dnii I. şi S., doi cetăţenĭ acĭ, s'a decisŭ ḑilele trecute în favórea celui dintêiu. I. susţine că o hârtiă de 5 ruble, pe care o va cheltui undeva, va ajunge din întâmplare până în trei anĭ, ér în mânile lui. S. susţinŭ, că acésta e imposibilŭ şi se prinse pe o miiă de ruble. I. primĭ prinsórea. Trecuse de atuncĭ unŭ anŭ, doi. In timpulŭ acesta I... călătorĭ prin Rusia în afacerĭ de comerciu; mulţĭ banĭ trecuseră prin mânile lui, dér bancnota nu mai eşia la ivélă. Se apropia deja luna lui Mai, ultimulŭ termenŭ când I. trebuia sĕu sĕ plătéscă o miiă de ruble, sĕu sĕ dea peste cele 5 ruble ce cheltuise. I. propuse atuncĭ prietenului sĕu sĕ prelungéscă acestŭ termenŭ până la Ianuarie 1892; ca schimbŭ se obligă sĕ plătéscă atuncĭ 1200 de ruble, décă nu-i cade în mână bancnota cheltuită acum trei anĭ. S. primĭ. La 4 c. cei doi prietinĭ şedeau într'unŭ restaurantŭ din Petersburgŭ şi plata socotelei se dĕdu chelnerului, ḑece ruble, şi se căpĕtă restŭ o bancnotă de 5 ruble şi ceva mĕrunţişĭ. I. cercetă numĕrulŭ bancnotei şi.... constată că e aceea pe care o cheltuise acum trei anĭ. Elŭ câştigă astfelŭ 1200 ruble dela prietinulŭ sĕu.

Unŭ culegĕtorŭ-tipografŭ, care întrece în iuţélă totŭ, ce s'a vĕḑutŭ până acuma, s'a ivitŭ în Atlanta, Statele-Unite. Elŭ se numesce Carol Thompson, abia în vêrstă de 20 anĭ. Elŭ a culesŭ în timpŭ de trei óre numĕrulŭ respectabilŭ de 6800 litere nonpareille. — Unŭ altŭ culegĕtorŭ s'a ivitŭ în Blairstown, în Pensylvania, care culege în timpŭ de 4 óre 7987 litere şi nu face decâtŭ 11 greşelĭ. — Unŭ alŭ treilea culegĕtorŭ, James Leonard, din New-Orleans, culese pe rêndŭ, câte şépte óre pe ḑi, în cele 6 ḑile ale sĕptĕmânei 102,800 litere, adecă 17,133 litere pe ḑi, ér 2447 pe óră. Léfa lui sĕptĕmânală e de 46 dolarĭ, aprópe 233 lei.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 2) Decemvre st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9 26	Vênd.	9.30
Argintŭ românescŭ	„	9.20	„	9.25
Napoleon-d'orĭ - -	„	9.30	„	9.33
Lire turcescĭ - -	„	10.58	„	10.63
Imperialĭ - - - -	„	9.58	„	9 63
Galbinĭ - - - -	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina“ 6⁰/₀		—.—	„	—.—
„ „ „ 5⁰/₀	„	—.=	„	—.—
Ruble rusescĭ - - -	„	112.	„	113.50
Mărcĭ germane - -	„	57.40	„	57.80

Discontulŭ 6—8⁰/₀ pe anŭ.

călugărŭ smintitŭ sĕ vĕ turbure bucuria vóstră? N'am arangiatŭ aceste sĕrbătorĭ după câtŭ mi-a statŭ în putinţă? Nu aşteptă afară Samniţii şi Crupelarii? N'am chiămatŭ óre pe Tracii şi nu voiţĭ sĕ vedeţĭ cum se luptă Andabaţii cu ochii legaţĭ, ca în ḑilele bune ale strămoşilorŭ noştri? Aţĭ devenitŭ atâtŭ de ticăloşĭ, încâtŭ unŭ călugărŭ cerşitorŭ sĕ fiă în stare sĕ vĕ smulgă sabia din mână şi sĕ insulte pe acela, pe care împĕratulŭ şi-l'a alesŭ de sfetnicŭ? Rĕsbunaţi-vĕ, décă voiţĭ şi puteţĭ; décă nu, atuncĭ mergeţĭ acasă şi spuneţĭ femeilorŭ şi copiilorŭ voştri, că unŭ călugărŭ smintitŭ v'a datŭ afară din amfiteatrulŭ Flaviilor!“ “

„Era ca şi când ar fi fostŭ o furtună în aceste cuvinte, carĭ fură aruncate în modŭ batjocuritorŭ în faţa publicului. Se vedeau massele undulândŭ încóce şi încolo; se auḑiau blĕstĕmurĭ şi strigăte sĕlbatice, ce deveniau din ce în ce mai puternice, când şi celŭ din urmă gladiatorŭ înspăimântatŭ, aruncândŭ şi armele fugi afară din arenă; era unŭ sgomotŭ asurḑitorŭ deasupra în hala împodobită cu colóne şi deodată sbură unŭ scaunŭ de marmoră, aruncatŭ cu o putere supranaturală în arenă, unde se sfărîmă în mii de bucăţĭ.

„„Elŭ insultă pe împĕratulŭ! Ucideţi-lŭ!“ “ rĕsună din tóte părţile şi într'o clipită sburau bucăţĭ de marmoră aruncate în arenă. Incă unŭ momentŭ mai stete elŭ aicĭ, cu crucea în mâna dréptă şi privindŭ cu ochĭ fulgerătorĭ asupra miilorŭ de călăi, carĭ îlŭ încunjurau din tóte părţile.

„Voiamŭ sĕ-i mergŭ în ajutorŭ, când deodată se auḑi vîjâindŭ prin aerŭ şi o grindină de pietri căḑŭ asupra nóstră. Ilŭ vĕḑuiu scăldatŭ în sângele sĕu, mĕ simţii însu-mĭ atinsŭ, — zidurile, boltiturile şi colónele se păreau, că cadŭ pe noi, pentru ca sĕ ne înmormênteze....

„Cândŭ mĕ deşteptaiu, zăceamŭ în spitalulŭ din Santo Spirito şi unŭ călugărŭ Capuţin fórte amabilŭ sta lângă patulŭ meu. Mĕ aflară aprópe de ieşire, unde mĕ isbise în capŭ o pétră, ce se rostogolise în josŭ în acea nópte furtunósă şi astfelŭ zăcuiu aprópe o sĕptĕmână fără nicĭ o simţire. Abia după mai multe lunĭ mĕ însănĕtoşaiu pe deplinŭ; nicĭ-odată însĕ nu m'am mai rĕmăşitŭ, că voiu petrece o nópte în amfiteatrulŭ Flaviilorŭ.“

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena

din 28 Decemvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	106 40
Renta de hârtiă 5%	101.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.50
dto argintŭ	98.35
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	113.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale-ungare	91.—
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	137.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	130.—
Renta de hârtiă austriacă	92.80
Renta de argintŭ austriacă	92 40
Renta de aurŭ austriacă	109.15
Losurĭ din 1860	138.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.58
Napoleon-d'orĭ	9.34½
Mărcĭ 100 împ. germane	57 95
Londra 10 Livres sterlinge	117.80

Nr. 16697—1891 740,3—1

PUBLICAȚIUNE

referitóre la incassarea dărei pentru cânĭ pro 1892.

De vreme ce, în sensulŭ ordinațiunei Ilustrității Sale d-lui subcomite și consilierŭ reg. Iuliu de Roll ddto Brașovŭ în 3 Iunie a. c. Nru 6298 și în sensulŭ publicațiunei subscrisului magistratŭ din 24 Iunie a. c. Nru 8167, disposițiunile noului statutŭ pentru ținerea cânilorŭ, carĭ se estindŭ asupra quotelorŭ dărei pentru cânĭ, intră în puterea de dreptŭ *cu 1 Ianuarie 1892*, se aduce prin acésta la cunoscința publică, cumcă validitatea statului de cânĭ de facto valabilŭ, espiră cu 31 Decemvre a. c., procurându-se, începêndŭ cu 2 Ianuarie 1892, dela oficiolatulŭ orășenescŭ de dare mărcile pentru cânĭ, carĭ suntŭ valabile pro 1892.

Darea de cânĭ, carea are sĕ se plătéscă cu ocasiunea procurărei mărcilorŭ pentru întregulŭ anŭ pentru fiăcare câne, care a trecutŭ peste etatea de 3 lunĭ conține:

a) pentru fiăcare câne de luxŭ, care se ține numai pentru plăcere — între aceștia se subsuméză și ogarii și cânii de măcelarĭ — suma de 8 fl.;

b) pentru fiecare câne de vênatŭ, în casŭ când posesorulŭ câuelui este provedutŭ cu o cartă de vênatŭ, 1 fl; la casŭ contrarŭ însĕ: 8 fl. v. a.

c) pentru fiecare câne de casă menitŭ pentru pază séu pentru fiecare câne pentru oi 1 fl.

In intravilanŭ este pentru fiăcare câne de casă séu de oi, în estravilanŭ pentru 2 cânĭ de casă séu pentru 2 cânĭ ținuțĭ la o turmă, în fine pentru 3 cânĭ, carĭ se ținŭ la turme aflătóre pe munțĭ séu în pădurĭ — de a se plăti *1 fl.*

Ca astfelŭ de cânĭ suntŭ de a se considera numai acei cânĭ, carĭ servescŭ anume pentru paza casei seau a turmei, și carĭ nu aparținŭ speciei căilorŭ de luxŭ séu de vênatŭ.

Fiecare câne de curte séu turmă, care se află peste numĕrulŭ amintitŭ prescrisŭ, este supusŭ dărei cânilorŭ de luxŭ, 8 fl.

Cânii streinilorŭ se supunŭ dărei numai atuncĭ, când streinii locuescŭ pe teritorulŭ orășenescŭ *mai multŭ decâtŭ 8 dile.*

Cânĭ neprovĕdutĭ cu mărcile valabile, se vorŭ ucide, începêndŭ cu 11 Ianuarie 1892, de cătră călău.

Se observă în fine, cumcă statutele ținerei cânilorŭ se află la oficiulŭ orășenescŭ de dare și se potŭ procura per esemplarŭ cu 10 cr.

Brașovŭ, 24 Decemvre 1892.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Octomvre 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
Oradea-mare	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriș	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕșel	8.14		6.39	5.47
Clușiu	8.29	10.37	6.56	6.—
Clușiu	8.46	11.10	8.20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriș	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vințul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiușŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
Teiușŭ	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blașiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copșa mică	1.51		2.48	9.48
Copșa mică	2.12		3.03	9.50
Mediașŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10.28
Sighișóra	3 46		4.49	11.04
Hașfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apața	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17	Tren de persóne	9.18	1.35
Brașovŭ	8.—		10.05	2.09
Brașovŭ		11.—		2.19
Timișŭ		2.41		3.01
Predealŭ		3.26		3.31
Bucurescĭ		9.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timișŭ	1.42		5.57	
Brașovŭ	2.18	4.20	6.58	
Brașovŭ	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apața	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Hașfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighișóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediașŭ	6.42	10.31		12.37
Copșa mică	6 55	10.47		12.53
Copșa mică	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blașiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiușŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
Teiușŭ	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vințul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirișŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Clușiu	10.45	6.08	4.53	6.52
Clușiu	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădășelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireșŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
Oradea mare	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
Aradŭ	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovațŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulișŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborșinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10.19
Orăștia	10.16		10.50
Șibotŭ	10.36		11.16
Vinț. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiușŭ	11.53		12.38

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelelratŭ	Trenŭ de persón.
Teiușŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinț. de josŭ	4.09		2.36
Șibotŭ	4.52		3.03
Orăștia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborșinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulișŭ	9.58	6.01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovațŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
Aradŭ	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroșenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hațegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Banița	9.21	3.19	8.04
Petroșenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	6.—	10.50	6.20
Banița	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Hațegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timișóra	8.42	2.04	8.57

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirișŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirișŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8.15	3.15
Sighișóra	10.52	6.10

Mureșŭ-Ludoșŭ—Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagu-Budatelicŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița—Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	1.16
Țagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa mică	3.—	10.47	7.10
Șeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneș	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copșa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneș	8.30	5.25	11.09
Șeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copșa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea - Oșorheiu - R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoș	3 34	9.11	3.27
Oșorheiu	5.20	11.17	5.14
Oșorheiu	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs. - Oșorh.- Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oșorheiu		9.35	9.53
Oșorheiu	5.21	5.54	10.20
Ludoș	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Brasov—Zêrnescĭ

Brașov	5.45	2.58
Zêrnescĭ	7.26	4.39

Zêrnescĭ—Brașov

Zêrnescĭ	8.—	5.20
Brașov	9.24	6.44

Brașov—Ch.-Vașarheiu.

Brașovŭ	8.30	3.10
Uzonŭ	9.43	5.23
S.-Georgiu	10.23	5.03
C.-Vașarheiu	12.46	7.20

Ch.-Vașarheiu—Brașov.

Ch. Vașarheiu	4.00	2.45
S.-Georgiu	6.32	5.17
Uzonŭ	7.00	5.45
Brașovŭ	8.08	6 53

Nota: Nume încuriiadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tiporgafia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.